

T.C.
MUŞ ALPARSLAN
ÜNİVERSİTESİ
AÇIK ERİŞİM POLİTİKASI

POLİTİKA BAŞLIĞI:

Muş Alparslan Üniversitesi (MAUN) bünyesinde yapılan akademik çalışmalar için açık erişim, kurumsal arşivleme, uzun dönemli derleme ve dijital koruma.

BAĞLAM:

Üniversitemizin eğitim-öğretim ve araştırma faaliyetleri için gerekli olan basılı ve elektronik ortamdaki her türlü bilgiyi ve belgeyi sağlamayı amaç edinen kütüphanemiz, bu hizmetlerin gereği olan bilgi teknolojilerinin kütüphanede kurulması ve işletilmesini koordine etmek, akademik birimlerle işbirliği içinde eğitim-öğretim ve araştırma faaliyetlerini destekleyen politikalar geliştirmek, Kamu kaynaklarından desteklenen bilimsel çalışmaların çıktılarını açık erişimli olarak kullanıcıların hizmetine sunmak için çalışmaktadır.

Üniversitemizin akademik çalışmalarının açık erişim olarak paylaşılması, bu çalışmaların görünürlüğünü ve tanınırlığını arttırmayı mümkün kılarak, yapılacak yeni araştırmalarda kamu ve özel sektörden daha fazla proje desteği sağlanmasına olanak tanıyacaktır. Bu nedenle MAUN, mensuplarına ait akademik çalışmaları mümkün olan en geniş kitlelere ulaştırabileceği bir açık erişim mekanizması ve bu kapsamda hizmet verecek bir açık erişim arşivi kurmaya karar vermiştir. MAUN Kütüphanesi, üniversite araştırmacılarına ait çalışmaların uygun formatlarda derlenmesinde, uzun dönemli korunmasında ve en geniş şekilde erişime sunulmasında stratejik bir rol oynayacaktır.

POLİTİKA AMAÇLARI:

1. MAUN bünyesinde üretilen akademik çalışmaların uzun dönemli derlenmesinin ve korunmasının sağlanması.
2. MAUN bünyesinde üretilen akademik çalışmaların mümkün olan en geniş çevrelerde erişime sunulması.

KAPSAM:

- ❖ Politika amaçlarının birinci maddesine göre; bu politika MAUN tarafından doğrudan ya da dolaylı olarak desteklenen ve MAUN Mensupları tarafından gerçekleştirilen tüm akademik çalışmaları kapsar. MAUN Mensuplarının MAUN dışında gerçekleştirdikleri çalışmaları istenirse bu arşivde saklanabilir.
- ❖ Politika amaçlarının ikinci maddesine göre; bir açık erişim platformu geliştirilerek, dağıtık ortamda, MAUN Mensuplarının bilimsel makale, bildiri metinleri, proje raporu, ders materyali, tez gibi yayınlarının MAUN Açık Arşivi'ne girebilmesini ve bu kaynakların tüm paydaşlara telif haklarına dikkat edilecek şekilde sunulmasını kapsar.

Eğer bir MAUN Mensubunun akademik çalışması daha önce farklı bir açık erişim arşivinde depolanmışsa, MAUN Açık Erişim Arşivi'nde yeniden saklanmasına gerek yoktur. Ancak, araştırmacının tercih etmesi halinde, söz konusu çalışma MAUN Açık Erişim Arşivi'nde (de) saklanabilir.

TANIMLAR:

MAUN Mensubu: Bu metinde MAUN Akademisyenleri, Personeli ve Öğrencileri “MAUN Mensupları” olarak adlandırılmışlardır.

Açık Erişim: Bir MAUN Mensubu tarafından gerçekleştirilmiş akademik çalışmaya ücret ödmeden, engellenmeden, dijital olarak erişebilmeyi ifade eder. Bu çalışmalar; hakem değerlendirmesinden geçerek akademik bir dergide yayınlanma hakkını kazanan makaleleri, tezleri, bildiri metinlerini, projelere ait çıktıları ve açık ders materyallerini içerir.

Akademik Çalışmalar: MAUN Mensuplarının araştırmaları, aldıkları fonlar ve yaratıcı faaliyetleri sonucu ortaya çıkan tüm çalışmaları ifade eder.

İvedi Depolama: Akademik çalışmaların birer kopyasının yayın tarihinden geç olmamak koşulu ile MAUN Açık Arşivi’nde depolanması faaliyetini ifade eder.

Kişisel Arşivleme: Bir MAUN Mensubunun entelektüel katkı sağladığı çalışmasını MAUN Açık Arşivi’nde depolamasını içeren süreci ifade eder.

İLKELER:

MAUN Mensupları, akademik çalışmalarının uzun dönemli derlenmesi ve korunması konusunda aşağıdaki koşulları kabul eder:

- ❖ Her MAUN Mensubunun, entelektüel katkı sağladığı tüm akademik çalışmaların son versiyonları MAUN Açık Erişim Arşivi’nde depolanır. Ambargo vb. koşullar nedeniyle sınırlandırılmış veya tamamen engellenmiş bazı bireysel çalışmalar bu ilkenin dışındadır.
- ❖ MAUN Kütüphanesi, açık erişim olarak uygun şekilde yayınlanması için akademik çalışmalarını MAUN Açık Arşivi’nde depolayan MAUN Mensupları ile birlikte çalışır.
- ❖ MAUN Kütüphanesi, MAUN Açık Arşivi’nde yer alan tüm akademik çalışmaların derlenmesinin ve uzun dönemli korunmasının güvenli depolama ile gerçekleştirilmesini koordine eder.

MAUN Mensupları yukarıda sıralanan koşullar ile birlikte, bir akademik dergide yayımlanması onaylanmış olan akademik çalışmalara en üst düzeyde erişimin desteklenmesi için aşağıdaki süreçleri takip etmeyi onaylar:

- ❖ **Depolama:** Her MAUN Mensubu, yayın tarihinden geç olmamak koşuluyla, hakem değerlendirmelerinden geçerek, akademik bir dergide yayımlanmak için onay almış makalesinin dijital bir kopyasını MAUN Açık Erişim Arşivi’nde depolar.
- ❖ **Açık Erişim/Seçimli Gecikmiş Açık Erişim:** Yazar, çalışmalarının kamuya ivedilikle açılması için depolama sürecinde kullanılan açık erişim yazılımının ayarlarını “Açık Erişime İvedilikle Sunulması” seçimiyle gerçekleştirmesi yönünde desteklenir. Yazarın yayıncılarla yaptığı anlaşmalar ve kişisel arşivleme seçenekleri göz önüne alındığında çalışmalara erişim iki başlıkta uygulanacaktır:
  - ✓ Kamuya Açık Erişim
  - ✓ Ambargo Süresi Sonunda Açık Erişim (Ambargo süresi 6 (altı) ayı geçmeyecektir.)

- ❖ **Lisanslama:** Her MAUN Mensubu, entelektüel katkı sağladığı çalışmasının MAUN Kütüphanesi tarafından işletilecek MAUN Açık Arşivi'nde kamuya açık olarak açık dağıtım ve koruma prensiplerine uygun şekilde depolanacağını kabul eder. Yasal koşullar çerçevesinde, her MAUN Mensubu çalışmalarını yayıncılarla yapmış olduğu anlaşmaların koşullarını çiğnemeyecek şekilde tekeli olmayan, geri alınamaz ve tüm dünyada geçerli bir lisans anlaşması ile MAUN Açık Arşivi'nde depolamaya onay verir. Bu politikanın onayı, Rektör veya görevlendirdiği bir sorumlu tarafından takip edilir.
- ❖ **Çok Yazarlı Çalışmalarda Depolama Sorumluluğu:** MAUN Mensupları, birden fazla kurumdan birden fazla yazarın işbirliğinde hazırladıkları çalışmaları MAUN Açık Arşivi'nde depolayabilirler. Birden fazla MAUN Mensubu tarafından gerçekleştirilmiş çok yazarlı çalışmalarda ise, kaynağı Başyazar depolar.

Bu politikanın etkin biçimde uygulanabilmesi için aşağıdaki koşullara dikkat edilmelidir:

- ❖ MAUN Rektörlüğü, bu politikanın uygulanmasından sorumlu olacak ve gerektiğinde ortaya çıkabilecek anlaşmazlıkların çözümünde ve politikada yapılabilecek değişiklikler konusunda yürütücü görevini üstlenecektir.
- ❖ MAUN Rektörlüğü, bir Açık Erişim Danışma Kurulu kurulmasına öncülük ederek bu kurulun yürütücülüğünü üstlenecektir.

MAUN Açık Erişim Danışma Kurulu:

- Rektör yardımcısı Koordinesinde;
  - Akademik Birimlerden birer temsilci ile Kütüphane ve Dokümantasyon Dairesi Başkanı'nın raportörlüğünden oluşacaktır.
- ❖ Açık Erişim Danışma Kurulu, bu politikanın yürürlüğe girmesini takip eden ilk üç yıl içerisinde her yıl, bu üç yılın sonunda takip eden dönemde ise her üç yılda bir, bu politikanın değerlendirmesini gerçekleştirmekle yükümlü olacaktır. Kurul, gerekli gördüğü hallerde politikayı revize etme veya değiştirme çalışmalarından sorumlu olacaktır. Öneri ve görüşler MAUN Rektörlüğü'ne sunulacaktır.